

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

МЕМОРАНДУМ

О СТРАТЕГИЈИ ДИНАРИЗАЦИЈЕ ФИНАНСИЈСКОГ СИСТЕМА СРБИЈЕ

МАРТ 2012. ГОДИНЕ

Препознајући потребу да се већом употребом динара у финансијском систему подигне ниво финансијске стабилности земље, умањи ризик од промене девизног курса у најрањивијим секторима привреде, ојача ефикасност монетарне политике и тиме помогне стварању предуслова за одрживи и снажни привредни развој, Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада) и Народна банка Србије (у даљем тексту: Народна банка) сачиниле су

МЕМОРАНДУМ О СТРАТЕГИЈИ ДИНАРИЗАЦИЈЕ

ФИНАНСИЈСКОГ СИСТЕМА СРБИЈЕ

Меморандумом о стратегији динаризације финансијског система Србије (у даљем тексту: Меморандум) дефинишу се циљеви, мере и активности које ће се предузимати ради јачања поверења у националну валуту и њену употребу у финансијском систему (у даљем тексту: динаризација).

СТРАТЕГИЈА ДИНАРИЗАЦИЈЕ, ЊЕНИ ЦИЉЕВИ И МЕРЕ ПРАЋЕЊА

Народна банка и Влада сагласне су да заједно утврде и спроводе стратегију динаризације. Циљ стратегије и процеса динаризације јесте постизање задовољавајућег степена употребе динара у оквиру финансијског система који неће угрожавати финансијску и макроекономску стабилност земље. Народна банка и Влада редовно ће пратити и анализирати кретање степена динаризације у складу с техничким смерницама наведеним у Анексу Меморандума.

Народна банка и Влада сагласне су да активности за спровођење процеса динаризације буду подељене у три групе, у складу с различитим циљевима тог процеса.

Прву групу чине мере монетарне и фискалне политике усмерене на јачање макроекономског окружења обезбеђивањем ниске и стабилне инфлације уз руковођено пливајући девизни курс и одржив привредни раст.

Другу групу чине активности усмерене на развој тржишта динарских хартија од вредности и стварање услова за увођење нових динарских производа.

Трећу групу чине активности усмерене на развој инструмената заштите од девизног ризика.

Народна банка и Влада користе и друге мере из својих надлежности ради спровођења стратегије динаризације ако актуелна финансијска и макроекономска кретања то дозвољавају.

У свим фазама спровођења стратегије динаризације, Народна банка и Влада сагласне су да све цене, набавке и рачуне у земљи, а када је то могуће и у иностранству, изражавају искључиво у динарима. Народна банка и Влада сагласне су и да све обавезе и потраживања проистекла из уговорних односа изражавају у динарима, ако услови то

дозвољавају. Ако природа обавеза и потраживања проистеклих из уговорних односа подразумева изражавање у девизном знаку, Народна банка и Влада сагласне су да се наведе и њихов динарски еквивалент кад год услови то дозвољавају.

Представници Народне банке и Владе сагласни су да у јавним комуникацијама, кад год је то могуће, све износе изражавају у динарима.

МЕРЕ И АКТИВНОСТИ НАРОДНЕ БАНКЕ

Избор и примена инструмената и мера монетарне политике којима се даје подршка процесу динаризации вршиће се на основу анализе актуелних финансијских и укупних макроекономских кретања.

У наредном периоду, Народна банка ће наставити да пружа подршку процесу динаризации кроз инструмент обавезне резерве. Народна банка ће наставити и да пруденцијалним и другим мерама подржава процес динаризации.

Народна банка је спремна да, путем расположивих инструмената монетарне политике, обезбеди динаре у случају појаве структурног мањка динарске ликвидности, уз референтну каматну стопу која обезбеђује остваривање инфлационог циља.

Народна банка ће с представницима надлежних институција интензивно радити на стварању институционалног и регулаторног окружења које ће допринети унапређењу примарног и секундарног тржишта динарских хартија од вредности. Ради остварења тог циља, а посебно ради побољшања ликвидности секундарног тржишта динарских хартија од вредности, Народна банка ће у сарадњи с надлежним институцијама формирати радну групу. Народна банка ће интензивно сарађивати и с међународним финансијским институцијама на стварању подстицајних регулаторних и тржишних услова за то да те институције издају дугорочне динарске хартије од вредности и одобравају динарске кредите.

Народна банка ће, у сарадњи с надлежним институцијама, радити на стварању услова за даљи развој и увођење нових инструмената заштите од девизног ризика.

Народна банка ће наставити са спровођењем активности усмерених на едукацију корисника финансијских услуга који су изложени девизном ризику, како би постали свеснији ризика с којима се суочавају и како би предузели одговарајуће мере заштите.

Народна банка ће периодично израђивати и компаративну анализу о расположивим динарским производима на домаћем тржишту, која ће бити доступна јавности путем Интернет странице Народне банке.

МЕРЕ И АКТИВНОСТИ ВЛАДЕ

Влада ће подршку динаризацији нарочито пружати даљим настојањем да се повећа удео чисто динарског дуга у укупном јавном дугу.

Влада ће одобравати евентуално ново субвенционисање кредита ако су кредити динарски.

Стимулативном пореском политиком Влада ће наставити да подржава динарску штедњу.

Влада ће с представницима надлежних институција интензивно радити на стварању институционалног и регулаторног окружења које ће допринети унапређењу примарног и секундарног тржишта чисто динарских хартија од вредности, поједностављењу процедура и смањењу трошкова секундарног трговања државним хартијама од вредности.

Република Србија фаворизоваће задуживање у динарима које не садржи никакав облик валутне клаузуле, када актуелни тржишни и укупни макроекономски услови то дозвољавају. Ово обухвата активан утицај на активности локалних самоуправа и јавних предузећа. Ако се Република Србија, локалне самоуправе и јавна предузећа задужују у страниој валути трудиће се да, када је то могуће и економски оправдано, користе инструменте заштите од девизног ризика. Унапређењем регулаторног окружења, Република Србија подржаће задуживање локалне самоуправе издавањем муниципалних обвезница у динарима.

Република Србија ће за финансирање буџетских потреба израдити и спроводити средњорочну стратегију управљања јавним дугом. Циљ будуће стратегије биће смањење изложености јавног сектора ризику од промене девизног курса. У складу с том стратегијом, Република Србија ће, у зависности од тржишних кретања, издавати дугорочније динарске обвезнице, како на домаћем тако и на међународном финансијском тржишту, доприносећи тиме развоју примарног и секундарног тржишта динарских хартија од вредности.

ИЗВЕШТАВАЊЕ ЈАВНОСТИ

Народна банка и Влада сагласне су да подаци о динаризацији финансијског система мереној према утврђеним критеријумима, на кварталном нивоу, буду доступни јавности.

Народна банка и Влада ће на својим Интернет страницама и путем других видова комуникације учинити доступним и све актуелне и релевантне информације и податке у вези с процесом динаризације.

Народна банка и Влада ће, у оквиру спровођења процеса динаризације, редовно обавештавати јавност о мерама и активностима које предузимају ради јачања поверења у домаћу валуту, као и о ефектима предузетих мера.

Представници Народне банке и Владе по потреби могу организовати и састанке с представницима банкарског и сектора привреде, а с циљем размене информација о увођењу додатних мера којима се подржава процес динаризације. Представници Народне банке и Владе могу, на јавним скуповима, конференцијама или радним групама,

предложити и промовисати активности које банкарски и сектор привреде може предузимати ради повећања степена динаризації.

Народна банка и Влада правовремено ће обавештавати јавност о променама у монетарној и фискалној политици које могу утицати на степен динаризації. Предлагање мера које нису у складу с процесом динаризації, Народна банка и Влада морају јасно образложити.

АНЕКС: МЕРЕЊЕ И ПРАЋЕЊЕ ДИНАРИЗАЦИЈЕ

Народна банка и Влада редовно ће пратити и анализирати кретање степена динаризації.

Народна банка и Влада сагласне су да се под динарским депозитима, динарским кредитима и динарским хартијама подразумевају искључиво чисто динарске категорије, тј. депозити, кредити и хартије који не садрже ниједан облик валутне клаузуле, уз могућност њихове индексације инфлацијом.

Народна банка и Влада сагласне су да се степен динаризації финансијског система мери учешћем динарских кредита у укупним кредитима. Као додатне критеријуме за мерење степена динаризації Народна банка и Влада нарочито могу користити: учешће динарских депозита сектора становништва и привреде у укупним депозитима; рочну структуру динарских кредита и депозита; валутну структуру јавног дуга; ликвидност на примарном и секундарном тржишту чисто динарских хартија од вредности; рочну структуру динарских хартија од вредности.

Народна банка и Влада сагласни су да Народна банка на кварталном нивоу израђује анализу на основу података о динаризації финансијског система, са анализом ефеката предузетих мера. Народна банка ту анализу доставља Влади и објављује.

ЗА
НАРОДНУ БАНКУ СРБИЈЕ
ГУВЕРНЕР

ЗА
ВЛАДУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ

др Дејан Шошкић

др Мирко Цветковић